

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

28

YASAMA YILI

3

SIRA SAYISI: 181

İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Vatandaşlarına Konsolosluk Yardımı Sunulması Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1668) ve Dışişleri Komisyonu Raporu

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda
<https://www.tbmm.gov.tr/yasama/komisyon-raporlari>
internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• 2/1668 Esas Numaralı Teklifin

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı4
- Genel Gerekçesi4

• Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi5

• Dışişleri Komisyonu Raporu6

• Muhalefet Şerhi9

• Teklif Metni10

• Dışişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin10

• Anlaşma Metni11

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gelen Kâğıtlar Listesi’nde yayımlanan 1298702 evrak numaralı “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Vatandaşlarına Konsolosluk Yardımı Sunulması Hakkında Anlaşma”nın onaylanmasının uygun bulunduğu dair kanun teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Numan Kurtulmuş
İstanbul

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYON (2/1668)	
ESAS	Dışişleri Komisyonu

GENEL GEREKÇE

“Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Vatandaşlarına Konsolosluk Yardımı Sunulması Hakkında Anlaşma” 20 Temmuz 2023 tarihinde Lefkoşa’da imzalanmıştır.

Söz konusu Anlaşma ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti vatandaşlarına konsolosluk yardımı sağlanması amaçlanmaktadır. Anlaşmanın, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ile yakın işbirliğine dayalı ikili ilişkilerimizin geliştirilmesine katkı sunacağı değerlendirilmektedir.

T.C.

Cumhurbaşkanlığı

Sayı: 90666677-599-181366

5 Ekim 2023

Konu: Anlaşma

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

20 Temmuz 2023 tarihinde Lefkoşa’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Vatandaşlarına Konsolosluk Yardımı Sunulması Hakkında Anlaşma”yı Anayasanın 90 ıncı maddesi gereğince onaylanması uygun bulunmak üzere ilâşikte bilgilerinize sunarım.

Recep Tayyip ERDOĞAN

Cumhurbaşkanı

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

17/01/2025

Esas No: 2/1668

Karar No: 137

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/1668 esas numaralı, “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Vatandaşlarına Konsolosluk Yardımı Sunulması Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi”, Komisyonumuzun 14/01/2025 tarihinde yaptığı 13’üncü toplantısında görüşölmüş ve kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

1. Giriş

Cumhurbaşkanlığınca 05/10/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Vatandaşlarına Konsolosluk Yardımı Sunulması Hakkında Anlaşma, 06/10/2023 tarihinde İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş imzasıyla “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Vatandaşlarına Konsolosluk Yardımı Sunulması Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi” olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuştur. 2/1668 esas numaralı Kanun Teklifi 09/10/2023 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza havale edilmiştir.

Teklif, Komisyonumuzun 28’inci Yasama Dönemi 14/01/2025 tarihli 13’üncü toplantısında Dışişleri Bakanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

2. Teklifin İçeriği

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde Teklif ile, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti vatandaşlarına konsolosluk yardımı sağlanmasını öngören Anlaşma’nın onaylanmasının uygun bulunmasının amaçlandığı görülmektedir.

3. Komisyon Görüşmeleri

Komisyonumuzda Teklifin tümü üzerinde yapılan görüşmelerde¹;

Dışişleri Bakan Yardımcısı Ayşe Berris Ekinci tarafından;

Bahse konu anlaşmanın ikili ilişkilerimizin daha da geliştirilmesini sağlayacağı,

KKTC temsilciliği bulunmayan ülkelerde, KKTC vatandaşlarına hukuki zemin çerçevesinde konsolosluk hizmeti sunulmasının KKTC vatandaşlarının karşılaştıkları mağduriyetlerin önlenmesine katkıda bulunacağı,

Anlaşma’nın KKTC Meclis Genel Kuruluna 9 Ocak 2025 tarihinde sunulduğu, ifade edilmiştir.

4. Teklif Metnine İlişkin Kabuller ve Değişiklikler

Teklifin tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Teklif ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Teklifin 1’inci, 2’nci ve 3’üncü maddeleri ile tümü aynen kabul edilmiştir.

5. Genel Kurulda Temsil

İçtüzüğün 45’inci maddesi uyarınca, Teklifin Genel Kuruldaki görüşmelerinde Komisyonumuzu temsil etmek üzere Elazığ Milletvekili Mahmut Rıdvan Nazırlı, Ankara Milletvekili Asuman Erdoğan, İstanbul Milletvekili Tuğba Işık Ercan, İstanbul Milletvekili Derya Ayaydın, Teklif ile ilgili özel sözcük olarak seçilmiştir.

¹ Komisyonun toplantı tutanaklarına aşağıdaki bağlantı adresinden ulaşılabilir:

<https://www.tbmm.gov.tr/Tutanaklar/TutanakGoster/4076>

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Fuat Oktay</i>	<i>Mustafa Canbey</i>	<i>Ceyda Bölünmez Çankırı</i>
Ankara	Balıkesir	İzmir
Kâtip	Üye	Üye
<i>Derya Bakkak</i>	<i>Asuman Erdoğan</i>	<i>Ceylan Akça Cüpolo</i>
Gaziantep	Ankara	Diyarbakır
	(Bu raporun özel sözcüsü)	(Muhalefet şerhimiz vardır)
Üye	Üye	Üye
<i>Talih Özcan</i>	<i>Mahmut Rıdvan Nazırlı</i>	<i>Kamil Aydın</i>
Düzce	Elazığ	Erzurum
	(Bu raporun özel sözcüsü)	
Üye	Üye	Üye
<i>Utku Çakırözer</i>	<i>Ali Şahin</i>	<i>Mehmet Güzelmansur</i>
Eskişehir	Gaziantep	Hatay
Üye	Üye	Üye
<i>Derya Ayaydın</i>	<i>Seda Gören Bölük</i>	<i>Tuğba Işık Ercan</i>
İstanbul	İstanbul	İstanbul
(Bu raporun özel sözcüsü)		(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
<i>Oğuz Kaan Salıcı</i>	<i>İsmail Özdemir</i>	<i>Ziya Altunyaldız</i>
İstanbul	Kayseri	Konya
	Üye	
	<i>Metin Ergun</i>	
	Muğla	

MUHALEFET ŞERHİ

Söz konusu anlaşmada hem Türkiye'nin taraf olduğu 1963 Tarihli Konsolosluk İlişkileri Hakkında Viyana Sözleşmesine atıfta bulunulmuş hem de Anlaşmanın 1'nci Maddesinin 2'nci bendinde *"Taraflar zorunlu olduğu durumlarda Kabul Eden Devletlerin Hükümetlerini bu anlaşmada öngörülen konsolosluk yardımına ilişkin düzenlemeler hakkında bilgilendirir."* hükmü eklense de esas alınan Viyana Sözleşmesi'nin 8'nci Maddesi Türkiye ile KKTC arasında imzalanan anlaşmayı "mutlak butlan" haline getirmektedir. Viyana Sözleşmesi 8'nci Maddesi: ***"Bir gönderen Devlet'in konsolosluğu, kabul eden Devlet'e usulüne uygun şekilde bildirdikten sonra ve bu Devlet tarafından itiraz vaki olmadığı takdirde, kabul eden Devlet'te üçüncü bir Devlet hesabına konsolosluk görevlerini yerine getirebilir."*** der. YAni Gönderen Devlet konumundaki Türkiye'nin varsayalım Almanya'da "üçüncü devlet" olarak KKTC vatandaşının işlemlerinin yapılması için Almanya Hükümetinin onayı gerekecektir. Almanya'nın ve dünya üzerindeki hiçbir devletin KKTC'yi tanımadığı dikkate alındığında bu prosedür daha en başında geçersiz hale gelecek ya da fiilen KKTC vatandaşları Türkiye konsolosluklarına giderek o ülkenin onayı olmadığı halde yasal bir karşılığı bulunmayan KKTC'nin konsolosluk hizmetini Türkiye Konsolosluğu üzerinden alacaktır. Açıkça ifade etmek gerekirse KKTC'yi bir biçimde yurtdışında resmi bir temsiliyeti olduğu görüntüsünü oluşturmak bir dizi diplomatik kriz riskini de beraberinde getirecektir. Bu anlaşmanın uygulanmasında ısrar edilmesi durumunda ise Türkiye'nin yurtdışı konsolosluklarının çalışamaz hale gelmesi de bu risklerden biridir.

Uluslararası hukuk temelinde akılcı dış politika yaklaşımıyla bağdaşmayan bu ikili anlaşmanın mevcut haliyle ne KKTC ne de Türkiye halklarına bir yararı bulunmamaktadır. Kuzey Kıbrıslı Türklerin önemli bir kısmı hali hazırda Britanya, Kanada, Avustralya ve Kıbrıs Cumhuriyeti pasaportları taşımaktadır. Türkiye'den Kuzey Kıbrıs'a göç eden ve sonradan KKTC vatandaşlığı alanların da neredeyse tamamının Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlığı bulunmaktadır. Yurtdışında yaşayan Kıbrıslı Türklerin bu ikili anlaşmaya istinaden Türkiye'ye bağlı bir konsoloslukta işlem yapması ve adres dahil hassas bilgilerini paylaşması, Avrupa'da hassasiyetle yaklaşılan Kişisel Verilerin Korunması ile ilgili yasaların da ihlali anlamına gelebilecektir. Yukarıda belirtilen gerekçelere istinaden bu anlaşmaya şerh düşüyoruz.

15.01.2025

Ceylan Akça Cupolo

Diyarbakır

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ
NUMAN KURTULMUŞ’UN TEKLİFİ

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE KUZAY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ARASINDA KUZAY KIBRIS
TÜRK CUMHURİYETİ VATANDAŞLARINA
KONSOLOSLUK YARDIMI SUNULMASI
HAKKINDA ANLAŞMANIN ONAYLANMASININ
UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN
TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) 20 Temmuz 2023 tarihinde Lefkoşa’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Vatandaşlarına Konsolosluk Yardımı Sunulması Hakkında Anlaşma”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

DİŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE KUZAY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ARASINDA KUZAY KIBRIS
TÜRK CUMHURİYETİ VATANDAŞLARINA
KONSOLOSLUK YARDIMI SUNULMASI
HAKKINDA ANLAŞMANIN ONAYLANMASININ
UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN
TEKLİFİ**

MADDE 1- Teklifin 1’inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2- Teklifin 2’nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3- Teklifin 3’üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE
KUZAY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA
KUZAY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ VATANDAŞLARINA KONSOLOSLUK
YARDIMI SUNULMASI HAKKINDA
ANLAŞMA

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti, (bundan sonra "Taraflar" olarak anılacaktır),

İki ülke arasındaki her alanda müstesna ilişkiler ve işbirliği ışığında, konsolosluk ilişkilerini daha da geliştirmeyi isteyerek,

Diplomatik İlişkiler Hakkında Viyana Sözleşmesi ve Konsolosluk İlişkileri Hakkında Viyana Sözleşmesi'nin ilgili hükümlerini dikkate alarak,

Üçüncü ülkelere seyahat eden ya da bu ülkelerde ikamet eden Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti vatandaşlarına konsolosluk yardımı sağlamayı amaçlayarak,

Aşağıdaki hususlarda mutabık kalmışlardır:

Madde 1

1. Türkiye Cumhuriyeti'nin diplomatik veya konsüler temsilcilikleri, talepleri halinde, bulundukları ülkelerdeki Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti vatandaşlarına konsolosluk yardımı sağlar.
2. Taraflar, zorunlu olduğu durumlarda, Kabul Eden Devletlerin Hükümetlerini bu Anlaşmada öngörülen konsolosluk yardımına ilişkin düzenlemeler hakkında bilgilendirir.

Madde 2

1. Türkiye Cumhuriyeti'nin Lefkoşa Büyükelçiliği, Türkiye Cumhuriyeti'nin diplomatik veya konsüler temsilcilikleri ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı arasındaki ana iletişim kanalıdır.
2. İletişim dili Türkçedir.

Madde 3

1. Kabul eden devletlerin ilgili makamlarının onayına tabi olmak kaydıyla, Türkiye Cumhuriyeti'nin diplomatik veya konsüler temsilciliklerinin üyeleri, talepleri halinde, gözaltında bulunan, tutuklanan veya hapsedilmiş olan Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti vatandaşlarını ziyaret edebilir.
2. Türkiye Cumhuriyeti'nin ilgili diplomatik veya konsüler temsilciliğine makul mesafede bulunmaması nedeniyle böyle bir ziyaretin hemen yapılamaması durumunda, ilgili Türkiye Cumhuriyeti diplomatik veya konsüler temsilciliği, kişinin durumu hakkında bilgi edilmeye

çalışır ve edindiği bilgileri Lefkoşa'daki Türkiye Büyükelçiliği aracılığıyla Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti yetkili makamlarıyla paylaşır.

3. Türkiye Cumhuriyeti'nin diplomatik ve konsüler temsilcilikleri, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti vatandaşlarının gözetimine alınması, tutuklanması veya hapis cezası alması durumunda konsolosluk yardımı sağlar ve bu kişilerden gelecek talebin değerlendirilmesi suretiyle Temsilcilik tarafından gerekli görülmesi halinde ülkelerine geri gönderilmesine yardımcı olur.

Madde 4

Türkiye Cumhuriyeti diplomatik veya konsüler temsilciliği, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti vatandaşlarının başvurusu üzerine, Kabul Eden Devlet makamları tarafından düzenlenmiş ve tasdik edilmiş olan resmi belgeleri metne şâmil olmamak üzere onaylayacaktır.

Madde 5

1. Türkiye Cumhuriyeti diplomatik veya konsüler temsilciliği, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne vize başvurusunda bulunan yabancıların başvurularının sonuçlandırılmasında, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ilgili makamlarının ihtiyaç duyabileceği desteği, imkânlar ölçüsünde sağlayacaktır.
2. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ilgili makamları, yabancıların vize başvurularının sonuçlandırılması aşamasında, Türkiye Cumhuriyeti'nin vize hizmeti sağlamak üzere yetkilendirdiği şirketlerin yardımına da başvurabilecektir.

Madde 6

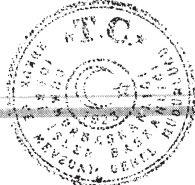
Bir Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti vatandaşının mali veya diplomatik ya da konsüler temsilciliklerin yetki alanına giren diğer konulara ilişkin yardım talebiyle Türkiye Cumhuriyeti diplomatik veya konsüler temsilciliğine başvurması durumunda, ilgili diplomatik veya konsüler temsilcilik, Türkiye Cumhuriyeti'nin Lefkoşa Büyükelçiliği aracılığıyla Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığını bu taleple ilgili bilgilendirir.

Madde 7

1. İşbu Anlaşma, herhangi bir zamanda, Tarafların karşılıklı yazılı rızası ile değiştirilebilir. Değişiklikler, 8. maddenin 2. fıkrasında belirtilen aynı yasal usule uygun olarak yürürlüğe girer.
2. İşbu Anlaşma'nın yorumlanmasından veya uygulanmasından doğan herhangi bir uyuşmazlık Tarafların arasında yapılacak istişareler ve müzakereler yoluyla dostane biçimde çözülecektir.

Madde 8

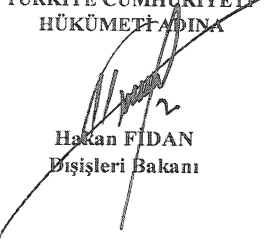
1. İşbu Anlaşma, süresiz olarak yürürlükte kalır. Her bir Taraf, diplomatik kanallardan diğer Tarafa bu hususta bir yazılı bildirim göndererek her zaman bu Anlaşmayı sonlandırabilir. Bu durumda, işbu Anlaşma bildirimin alındığı tarihten 90 (doksan) gün sonra sonlandırılır.

2. İşbu Anlaşma, Tarafların bu Anlaşmanın yürürlüğe girmesi için gerekli iç yasal usulleri tamamladıklarına dair birbirlerini bilgilendirmek üzere diplomatik kanallar aracılığıyla yolladıkları son yazılı bildirimin, alındığı tarihten 30 (otuz) gün sonra yürürlüğe girer.

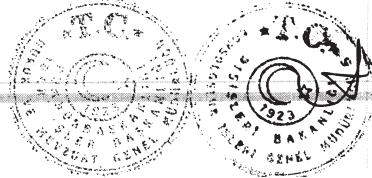
Bu anlaşma, 20.07.2023 tarihinde, Lefkoşa’da Türkçe dilinde, iki asıl nüsha olarak imzalanmıştır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

Hakan FİDAN
Dışişleri Bakanı

KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

Tahsin ERTUĞRULOĞLU
Dışişleri Bakanı

TBMM Basımevi - 2025